

Definitief besluit

Ontgrondingenwet

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Onderwerp

Verlenen verlenging vergunning
Ontgrondingenwet Willemspolder
percelen 287, 288 en 480 te Echteld -
gemeente Neder-Betuwe.

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 16

Landmeetkundig en adviesbureau Meet bv
T.a.v. de heer D. van Leeuwen
PvmG Groen 12
6666 LP HETEREN

Aanvrager

Landmeetkundig en adviesbureau Meet bv,
namens Wienerberger B.V.

Kenmerk

Verzoek d.d. 11 mei 2020 met kenmerk 20.1061.002.

Kadastrale gegevens

Kadastrale gemeente Echteld, sectie H,
perceelnummers 287, 288 en 480 (voorheen 289).

Landmeetkundig & adviesbureau Meet B.V.
t.a.v. de heer Van Leeuwen,

Hierbij ontvangt u ons besluit op uw hieronder omschreven aanvraag om verlenging van de
bestaande ontgrondingsvergunning.

Uw aanvraag

Bij besluit van 6 maart 1980, onder nummer nr. 76-555/34/LL406/K/ik, hebben wij een
ontgrondingsvergunning verleend voor de winning van keramische klei op de percelen kadastraal
bekend gemeente Echteld, sectie H nrs. 287, 288 en 289. Het perceelnummer 289 is inmiddels
gewijzigd in nummer 480. De vergunning werd op naam gesteld van de toenmalige eigenaren.

Bij besluit van 27 februari 2012, zaaknummer 2009-002198, hebben wij deze vergunning op een
tweetal onderdelen ambtshalve gewijzigd, te weten:

- De vergunning is op naam gesteld van Wienerberger B.V. te Zaltbommel;
- Aan de vergunning is een voorschrift verbonden, luidende als volgt: "De ontgroning
krachtens dit besluit moet volgens de gestelde voorwaarden opgeleverd zijn voor 31
december 2021. Vanaf deze datum mag op grond van deze vergunning geen klei meer
worden gewonnen."

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

2 van 16

Bij brief van 11 mei 2020 met kenmerk 20.1061.002 heeft u, namens vergunninghouder Wienerberger B.V, een verzoek om wijziging van de door ons verleende ontgrondingsvergunning ingediend. Het verzoek betreft een verlenging van de voorgeschreven termijn waarbinnen de ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden moeten zijn uitgevoerd. Verzocht is om de datum van 31 december 2021 te wijzigen in 31 december 2029.

Ontwerpbesluit

Wij stemmen in met uw verzoek. U ontvangt nu het definitieve besluit.

Gedeputeerde Staten van Gelderland,

- Gezien uw verzoek d.d. 11 mei 2020;
- Gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit;

Besluiten:

- I. de aangevraagde wijziging van de vergunning te verlenen, zodanig dat de termijn waarbinnen de toegestane ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden moeten zijn afgerond, wordt verlengd tot 31 december 2029 en tevens enkele aanvullende voorschriften aan de vergunning te verbinden o.a. betrekking hebbend op natuur en veiligheid;
- II. de aanvraag van 11 mei 2020, inclusief de aanvullende informatie d.d. 14 september 2021 (rapportage 1061-124) onderdeel te laten zijn van deze vergunning;
- III. dat de voorschriften zoals aangegeven in bijlage I, in acht worden genomen.

Beroep

Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen beroep aantekenen tegen het definitieve besluit en wel binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Als gedurende de beroepstermijn om een voorlopige voorziening is verzocht, wordt het besluit niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist.

Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht informatie worden verkregen bij de Raad van State, telefoonnummer 070 426 44 26.

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van dit besluit beschreven in de bijlage.

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

3 van 16

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Bijlage(n):

- Voorschriften en overwegingen;
- Aanvullende informatie d.d. 14 september 2021 (rapportage 1061-124);
- Technische tekening met datum 15-09-2021 en nummer 1061 095 0, blad 1/1.

Bijlage 1

1 Voorschriften

Van resp. aan de vergunning van 6 maart 1980 - nr. 76-555/34/LL406/K/ik, gewijzigd op 27 februari 2012 - zaaknummer 2009-002198, worden de volgende voorschriften vervangen resp. toegevoegd:

De in de voorschriften 1.2 tot en met 1.4 opgenomen eisen met betrekking tot de winning en hercultivering worden, daar waar nodig, vervangen door de eisen, die zijn opgenomen in de bijlage 3 en 5 van de door aanvrager overlegde aanvullende informatie d.d. 14 september 2021 (rapportage 1061-124). De ontgronding moet verder worden uitgevoerd zoals aangegeven in bijlage 2 van voornoemde rapportage en de bij dit besluit behorende technische tekening "Willemspolder", van bureau Meet bv, tekeningnummer 1061 095 0, blad 1/1 met datum 15-09-2021.

Voorschrift 1.10 wordt vervangen door een nieuw voorschrift dat luidt:

De ontgronding krachtens dit besluit moet volgens de gestelde voorschriften opgeleverd zijn vóór 31 december 2029. Vanaf deze datum mag op grond van deze vergunning geen klei meer worden gewonnen.

Voorschrift 1.14 wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

Indien tijdens de werkzaamheden de rugstreeppad of de oeverwaluw worden aangetroffen dient de uitvoering van het project te worden gestaakt en een ontheffing te worden aangevraagd op grond van de Wet natuurbescherming.

Voorschrift 1.15 wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

Vergunninghouder moet ons elk jaar vóór 1 maart een schriftelijke opgave doen van:

- a. De hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen die in het voorafgaande kalenderjaar zijn gewonnen en afgezet (vast in m³); daarbij onderscheid makend in (keramische) klei, dan wel een andere vrijkomende delfstof;
- b. De eindvoorraad oppervlaktedelfstoffen die nog gewonnen kan worden (vast in m³, peildatum 1 januari).

Vergunninghouder moet binnen drie maanden na de definitieve beëindiging van de ontgrondingswerkzaamheden opgave te doen van de hoeveel oppervlaktedelfstoffen die dat jaar zijn gewonnen en afgezet.

Voorschrift 1.16 wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

De specie, die van elders wordt aangevoerd ten behoeve van de hercultiveringsplicht, rustend op de ontgrondingslocatie, dient te voldoen aan het Besluit Bodemkwaliteit.

Voorschrift 1.17 wordt toegevoegd en luidt als volgt:

Vergunninghouder moet binnen drie maanden na afronding van de ontgrondings- en herinrichtingsactiviteiten een opleveringstekening van het desbetreffende gebied

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

5 van 16

opstellen. In deze tekening moet de eindsituatie ten opzichte van de vergunningstekening zijn aangegeven. Op de revisietekening moet verder zijn aangegeven:

- De actuele, ingemeten situatie van het maaiveld, boven en onder insteek talud;
- De bodemhoogten ten opzichte van NAP én de vergunde situatie.

Projecteer de revisietekening op de tekening bij dit besluit. Geef eventuele wijzigingen duidelijk aan. Stel een exemplaar van de revisietekening na onze instemming beschikbaar aan Rijkswaterstaat Oost Nederland te Arnhem.

Voorschrift 1.18 wordt toegevoegd en luidt als volgt:

Van deze vergunning mag eerst gebruik worden gemaakt indien en voor zover vergunninghouder beschikt over een vergunning op grond van de Waterwet.

2 Procedure

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Ontgrondingenwet is het verboden te ontgronden zonder vergunning. Volgens artikel 8, tweede lid, zijn wij bevoegd om op deze aanvraag te beslissen. Voor ontgrondingen in het winterbed van een tot de Rijkswateren behorende rivier is in artikel 8, derde lid, bepaald dat wij deze bevoegdheid uitoefenen in overeenstemming met "Onze minister". Aangezien de te ontgronden percelen zijn gelegen in het winterbed van de Waal, betekent dit dat wij het onderhavige verzoek om wijziging van de ontgrondingsvergunning pas definitief kunnen verlenen nadat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat daarmee schriftelijk heeft ingestemd. Onder '3 Adviezen en instemming' wordt hier nader op ingegaan.

De Ontgrondingenwet verklaart in artikel 10, eerste lid, afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing op de totstandkoming van een vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet. Wij hebben de ontvangst van het verzoek om verlenging van de termijn bevestigd en aan de betrokken bestuursorganen toegestuurd met het verzoek om ons van advies te voorzien.

Bij brief van 9 februari 2021 hebben wij gevraagd om het verzoek aan te vullen omdat wij over onvoldoende gegevens beschikten om op het verzoek te kunnen beslissen. Per e-mail van 17 september 2021 hebben wij de benodigde aanvullende informatie ontvangen. Deze e-mail met bijlage, d.d. 14 september 2021 (rapportage 1061-124), zijn onderdeel van het verlengingsverzoek en daarmee ook van deze vergunning.

Overeenkomstig artikel 3:11 en 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht hebben wij een ontwerpbesluit vastgesteld en deze bekendgemaakt. Het ontwerpbesluit heeft van 22 oktober 2021 tot en met 3 december 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn tegen het ontwerpbesluit zienswijzen ontvangen van:

- De gemeente Neder Betuwe, Postbus 20, 4043 ZG Opheusden, per e-mail van 24 november 2021;
- Zienswijze 2, bij brief van 24 november 2021;
- Zienswijze 3, bij brief van 24 november 2021;

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

6 van 16

- Waterschap Rivierenland, Postbus 599, 4000AN, Tiel, bij brief van 2 december 2021.

Onder paragraaf “6. Zienswijzen” van deze vergunning hebben wij de ingekomen zienswijzen weergegeven en worden deze behandeld.

3 Adviezen

Wij hebben uw verzoek voorgelegd aan de volgende bestuursorganen, die als volgt hebben gereageerd:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Neder-Betuwe heeft ons per e-mail van 28 juli 2020 medegedeeld dat het vigerend bestemmingsplan Buitengebied “Echteld-Dodewaard” niet in de weg staat aan het verlengen van de ontgrondingsvergunning.
- Rijkswaterstaat Oost-Nederland heeft, namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat, bij brief van 11 augustus 2020 medegedeeld geen bezwaar te hebben tegen de verlenging van de ontgrondingsvergunning.
- Waterschap Rivierenland heeft ons per brief van 6 oktober 2020, met kenmerk 2020105954/2020111922, meegedeeld dat de te ontgronden percelen zijn gelegen in de directe nabijheid van de Waalbandijk, zijnde een primaire waterkering. De voorgenomen kleiwinning kan een negatieve invloed hebben op de waterstaatkundige functie van deze waterkering. Om deze reden wordt geadviseerd niet in te stemmen met het onderhavige verzoek.

Dit advies heeft aanleiding gegeven tot overleg tussen het Waterschap, aanvrager en ons college. Dit overleg heeft geresulteerd in een instemming met de verlenging van de gevraagde termijn, zij het onder nadere eisen en voorschriften, zowel met betrekking tot de ontgroning als de herinrichting/hercultivering van de percelen.

Onder “4. Belangenafweging” lichten wij de ingekomen adviezen nader toe.

4 Belangenafweging

Bij besluit van 6 maart 1980, onder nummer nr. 76-555/34/LL406/K/ik, hebben wij een ontgrondingsvergunning verleend voor de winning van klei op de percelen kadastraal bekend gemeente Echteld, sectie H, nrs.287, 288 en 289. Deze klei is geschikt voor de keramische industrie en zal door Wienerberger B.V. worden benut voor haar baksteenfabrieken Wolfswaard, Schipperswaard, Zennewijnen, Haaften en Erlecom. Een deel van de baksteenklei wordt afgenomen door andere steenfabrieken.

De percelen hebben een gezamenlijke omvang van zo'n 18 ha en zijn gelegen direct ten zuiden van de Waalbandijk en noordelijk van de Waardweg in de Willemspolder, gemeente Neder-Betuwe. Na afgraving van de geschikte klei worden de percelen door aanvoer van specie van elders weer geschikt gemaakt als landbouwgrond (hercultivering).

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

7 van 16

Van de ontgrondingsvergunning is geruime tijd geen gebruik gemaakt. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat in de omgeving van de steenfabrieken in de afgelopen periode een aantal 'Ruimte voor de Rivier'-projecten (RvR) zijn ontwikkeld, die én voorzagen in een groot aanbod van geschikte klei én die vanwege de hoogwaterveiligheid een zodanige mate van urgentie hadden dat zij bij voorrang zijn uitgevoerd. De betrokken steenfabrieken hebben deze klei afgenomen en wisten zich lange tijd verzekerd van voldoende aanvoer van de kleigrondstof, benodigd voor de baksteenfabricage.

Het onderhavige ontgrondingsproject is toen niet tot uitvoering gebracht waarmee, vanwege een dreigend overaanbod, verspilling van de uit de 'RvR-projecten' vrijkomende klei is voorkomen. Daarnaast beschikte Wienerberger B.V. ook nog over een andere vergunde kleiwinning, eveneens gelegen in de Willemspolder, westelijk van de onderhavige. Deze is al eerder operationeel gemaakt en nog in uitvoering.

Vergunninghouder Wienerberger B.V. heeft vanaf april/mei 2021 het nu aan de orde zijnde project in uitvoering genomen. Er kan in totaal bruto zo'n 480.000 m³ klei worden gewonnen. Hiervan zal echter ca 15% in het project achterblijven. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds het stellen van beperkingen aan de kleiwinning door Waterschap Rivierenland in verband met de stabiliteit van de nabij gelegen Waalbandijk (zie hierna onder 4.3) en anderzijds met aanwezige stoorlagen in het kleipakket (zand en humusrijk materiaal), waardoor niet alle klei bruikbaar is voor de baksteenfabricage.

Naar schatting zal derhalve zo'n 80.000 m³ klei niet kunnen worden gewonnen en/of afgevoerd. Er is inmiddels ca. 36.000 m³ gewonnen, zodat nog resteert een hoeveelheid te winnen en af te voeren klei van ruim 360.000 m³. Deze hoeveelheid zal uiteraard niet in de resterende vergunningsperiode (tot 31 december 2021) gewonnen kunnen worden. Vergunninghouder is voornemens jaarlijks zo'n 45.000 m³ af te voeren naar de betrokken steenfabrieken, zodat de kleiwinning vóór de aangevraagde periode van 31 december 2029 zal zijn afgerond.

Ons beleid is erop gericht om, in het kader van een efficiënt en doelmatig ruimtegebruik overeenkomstig de (i.c. landbouw- en waterstaatkundige) functie/bestemming de termijn van uitvoering van ontgrondingsprojecten zo kort mogelijk te houden. Dit komt ook tegemoet aan het belang om eventuele hinder en overlast voor de omgeving als gevolg van de ontgrondingsactiviteiten (winning, afvoer) te beperken. Anderzijds hebben wij oog voor het belang van de vergunninghouder om gedurende een bepaalde periode verzekerd te zijn van aanvoer van voldoende en geschikte keramische klei voor de instandhouding van de baksteenfabricage. Om deze reden kunnen wij instemmen met de gevraagde verlengingstermijn.

Dat neemt niet weg dat gedurende een (lange) uitvoeringstermijn de belangen en uitgangspunten kunnen wijzigen. Dat is hier het geval. Uit de Ontgrondingenwet volgt dat bij een besluit tot wijziging van een vergunning (zoals ook een verlenging van een in een bestaande vergunning voorgeschreven termijn) een volledige, integrale toets van alle relevante belangen moet plaatsvinden.

Het gaat hier om de volgende belangen:

4.1 planologie

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

8 van 16

- 4.2 natuur
- 4.3 veiligheid
- 4.4 instemming Rijkswaterstaat (RWS)
- 4.5 overige afwegingen

4.1 Planologie

Zoals hiervoor aangegeven heeft de gemeente Neder-Betuwe met haar mail van 28 juli 2020 ons van advies voorzien. De gemeente geeft aan dat de desbetreffende percelen/het ontgrondingsgebied zijn gelegen in het vigerend bestemmingsplan Buitengebied "Echteld-Dodewaard". Er rusten twee gebiedsbestemmingen op: "Agrarisch met waarden - 3" en "waterstaatkundige functie".

Op basis van de bestemming "Agrarisch met waarden - 3" zijn werkzaamheden als het afgraven, ophogen of egaliseren van gronden (7.5.1 onder c), verboden (behoudens een omgevingsvergunning). Echter, dit verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden, voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reeds een vergunning is verleend ingevolge de Ontgrondingenwet (7.5.2 onder b). Dit is het geval: de (gewijzigde) ontgrondingsvergunning is verleend op 27 februari 2012, terwijl het bestemmingsplan van kracht is geworden op 25 juli 2013.

Het gebied bestaat uit intensief gebruikte graslanden en een voormalige maisakker.

De bestemming "waterstaatkundige functie" bevat nadere bouwregels die in dit geval niet van belang zijn.

In de optiek van de gemeente staat daarom het bestemmingsplan het verlengen van de ontgrondingsvergunning niet in de weg.

De gevraagde verlenging van de uitvoeringstermijn heeft aldus geen invloed op de planologische situatie. De uitvoering en inrichting blijven gelijk aan de eerder afgegeven vergunning. Dit betekent dat er wordt voldaan aan artikel 10 van de Ontgrondingenwet en er als zodanig geen planologische belemmeringen zijn voor het verlengen van de vergunning.

4.2 Natuur

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het onderhavige klei- en hercultiveringsproject en van de vergunbaarheid van het wijzigingsverzoek dient een actueel en volledig beeld te bestaan van het voorkomen van beschermde soorten en habitattypen op de locatie of binnen de invloedssfeer ervan. Aan de hand daarvan dient de voorgenomen ingreep getoetst te worden aan de bepalingen in de Wet natuurbescherming (Wnb), onderdelen soortenbescherming en gebiedsbescherming.

Onlangs is in opdracht van de vergunninghouder door Adviesbureau voor Natuur & Landschap Natuurbalans-Limes Divergens b.v. te Nijmegen een zgn. quick scan uitgevoerd (19-04-2021, projectnummer 21-075). De quick scan heeft als doel de impact van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden vast te stellen, om zo te kunnen bepalen welke mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen dienen te worden en of een ontheffing of vergunning (op grond van de Wnb) noodzakelijk is. De quick scan bestaat uit een eenmalig bezoek aan de ingreeplocatie, waarbij op basis van uitvoerige kennis over ecologie en verspreiding van flora en

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

9 van 16

fauna een inschatting is gemaakt van de potenties van de ingreeplocatie voor beschermde natuurwaarden.

Geconcludeerd kan worden dat op basis van de recente inventarisaties geen problemen zijn te verwachten op het gebied van beschermde soorten. Wel dient er een restrictie gemaakt te worden voor de rugstreepad en de oeverwaluw. De kans is aanwezig dat deze soorten tijdens de ontgrondingswerkzaamheden worden aangetroffen.

Indien rugstreepadden worden aangetroffen en er geen gelegenheid is om de werkzaamheden uit te stellen tot na de activiteitsperiode van deze soort, is een ontheffing op de Wnb nodig. De rugstreepadden (in alle levensstadia: ei, larve, adult) moeten dan worden verzameld en verplaatst naar een nabij gelegen geschikt leefgebied.

De kans op het voorkomen van oeverwaluwen wordt zeer klein geacht. De oeverwaluw nestelt en broedt in steilranden. Ter plaatse bestaan deze uit klei, wat een te hard materiaal is voor het maken van nestingen. Mocht de oeverwaluw toch worden aangetroffen dan dienen de werkzaamheden te worden gestaakt en dient een ontheffing op grond van de Wnb te worden aangevraagd.

Teneinde deze natuurbelangen veilig te stellen nemen wij hiervoor een voorschrift op in dit besluit.

Aanvrager heeft de rekenresultaten van de zgn. Aerius Calculator overlegd. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura-2000 gebied. De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak en/of stikstofoxide.

Hieruit blijkt dat de stikstofdepositie vanwege de ontgrondingsactiviteiten uitkomt op 0,00 (mol/ha/j). Er zijn dus geen significante versturende effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelen van het dichtst bij gelegen N2000-gebied 'Rijntakken'. Er is dan ook geen vergunning nodig op grond van de Wnb. De natuurbeschermingsbelangen staan de uitvoering en daarmee de verlenging van de vergunning niet in de weg.

4.3 Veiligheid

Waterschap Rivierenland heeft ons per brief van 6 oktober 2020, met kenmerk 2020105954/2020111922, meegedeeld dat de te ontgronden percelen zijn gelegen in de directe nabijheid van de Waalbandijk, zijnde een primaire waterkering. De voorgenomen kleiwinning kan een negatieve invloed hebben op de waterstaatkundige functie van deze waterkering. Om deze reden wordt geadviseerd niet in te stemmen met het onderhavige verzoek. Het advies wordt als volgt onderbouwd:

“Om de (waterstaatkundige) functie van de waterkering te waarborgen heeft het Waterschap, via de keur en de legger, beschermingszones aan de waterkering toegekend. Binnen die beschermingszones zijn geboden en verboden van toepassing. De percelen waarop de ontgrondingsvergunning betrekking heeft, bevinden zich deels in de beschermingszone van de waterkering.

Op grond van artikel 3.2 van de Keur Waterschap Rivierenland 2014 is het uitvoeren van vergravingen in de beschermingszone watervergunning plichtig. Conform beleidsregel 5.23 'Afgravingen in (buiten) beschermingszones van waterkeringen' geldt -naast de algemene toetsingscriteria- als toetsingscriterium dat binnen 50 meter van de buitenteen van de waterkering geen ontgroning is toegestaan. Tussen de 50 en 100 meter van de buitenteen is alleen een ondiepe

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

10 van 16

ontgroning toegestaan mits de ontgroning boven de gemiddelde zomerwaterstand plaatsvindt en een minimaal kleidek van 1,50 meter aanwezig blijft of verdicht wordt aangebracht.

Daarbuiten zijn ontgroningen in de beschermingszone alleen toegestaan als door hydrologisch en geotechnisch onderzoek is aangetoond dat er geen negatief effect is op de algehele standzekerheid van de waterkering.

De voorschriften zoals die nu zijn opgenomen in de ontgrondingsvergunning zijn niet (meer) in overeenstemming met de beleidsregels van Waterschap Rivierenland. Daarbij is op basis van recent hydrologisch en geotechnisch onderzoek (uitgevoerd in het kader van dijkversterking Neder-Betuwe) een negatief effect te verwachten van de ontgroning op de standzekerheid van de waterkering. Bij een negatief effect kan voor de ontgroning geen watervergunning worden afgegeven.

Buiten de beschermingszone is geen watervergunning vereist. Op dit moment is er voor het aangrenzende dijktracé echter een dijkversterking in voorbereiding (dijkversterking Neder-Betuwe). De verwachting is dat ook buiten de beschermingszone het vergraven van klei nog een negatieve invloed heeft op de standzekerheid van de waterkering en daarmee op de dijkversterkingsopgave. In welke mate dit het geval is, kan op dit moment niet worden aangegeven. Op basis van de beschikbare inzichten is het de verwachting dat het vergraven een aanvullende pipingopgave met zich brengt voor de dijkversterking Neder-Betuwe en daarmee hogere maatschappelijke kosten en een extra ruimtebeslag op percelen aan de binnenzijde van de dijk. Dit maakt dat wij ook voor ontgroning buiten de beschermingszone negatief adviseren.”

Dit advies heeft aanleiding gegeven tot nader overleg tussen het Waterschap, aanvrager en ons college. Dit overleg heeft geresulteerd in een overstemming over de voorgenomen ontgroning, zij het onder nadere voorschriften en randvoorwaarden. Deze zijn opgenomen in een tabel. Deze tabel is als bijlage 3, inclusief ‘Werkplan hercultiveren iom WSRL d.d. 1 september 2021 (bijlage 5)’, opgenomen in de aanvullende informatie d.d. 14 september 2021 (rapportage 1061-124) van aanvrager, behorende bij de aanvraag van 11 mei 2020. Deze aanvraag en de aanvullende informatie zijn door middel van de voorschriften verbonden aan dit besluit, waardoor realisering van het project overeenkomstig de gemaakte afspraken met het Waterschap verzekerd is. Tevens moet door het Waterschap een vergunning in het kader van de Waterwet worden afgegeven. Hierin zullen voornoemde belangen van het Waterschap ook geborgd worden waaraan de vergunninghouder moet voldoen.

4.4 Instemming Rijkswaterstaat (RWS)

Rijkswaterstaat geeft in haar advies van 11 augustus 2020 aan dat uit de aanvraag is gebleken dat de vorm van het werk/de ontgroning en daarmee de te verwachten effecten op het hoofdwatersysteem niet veranderen. De wijziging heeft enkel betrekking op de periode waarin werkzaamheden worden uitgevoerd. Vanuit de rol als waterbeheerder heeft RWS geen bezwaar tegen het verlengen van de uitvoeringstermijn tot 31 december 2029. Omdat de ontgroning nabij de waterkering en daarmee mogelijk binnen de beschermingszone van de waterkering als ook binnen de grenzen van het HoogWaterBeschermingsProgramma (HWBG) kunnen vallen, heeft RWS geadviseerd om advies te vragen bij Waterschap Rivierenland. Dat hebben wij gedaan (zie hierboven onder 4.3.).

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

11 van 16

Verder is verzocht om na afronding van het werk de opleveringstekening beschikbaar te stellen voor het actueel houden van haar rivierkundige modellen. Om aan dit verzoek tegemoet te komen hebben wij aan de vergunning van 6 maart 1980 - nr. 76-555/34/LL406/K/ik, gewijzigd op 27 februari 2012 - zaaknummer 2009-002198, een nieuw voorschrift (voorschrift 17) verbonden dat tegemoet komt aan dit verzoek. Wij zijn van oordeel dat de belangen van RWS hiermee voldoende zijn geborgd.

Hiermee hebben wij voldaan aan artikel 8, lid 3 van de Ontgrondingenwet ('vergunningverlening in overeenstemming met de minister van Infrastructuur en Waterstaat').

4.5 Overige afwegingen

De ontgroning ligt vrij geïsoleerd ten opzichte van de omgeving. De effecten van verlenging van de uitvoeringstermijn zullen zeer beperkt zijn. Door de gevraagde verlenging wijzigt de uitvoering en inrichting van de vergunning niet. Enkel de oorspronkelijk geplande aanvang en beëindiging van de ontgrondingswerkzaamheden worden gewijzigd, de hoeveelheid te winnen en af te voeren klei, evenals de aan te voeren aanvulspecie, blijven gelijk.

Conclusie

Naar ons oordeel zijn door de verlenging van de geldigheidstermijn van de ontgroning geen andere betrokken belangen in het geding.

Op grond van bovenstaande overwegingen en aanvullende voorschriften zien wij geen overwegende bezwaren om het verzoek tot verlenging van de ontgrondingsvergunning tot 31 december 2029 te honoreren. Wij zullen voorschrift 1.10 vervangen door een nieuw voorschrift dat luidt:

"De ontgroning krachtens dit besluit moet volgens de gestelde voorwaarden opgeleverd zijn voor 31 december 2029. Vanaf deze datum mag op grond van deze vergunning geen klei meer worden gewonnen".

Aan deze vergunning worden tevens een aantal aanvullende (standaard)voorschriften toegevoegd zodat in voldoende mate tegemoet wordt gekomen aan de bij deze verlenging aan de orde zijnde relevante belangen én bij de uitvoering kan worden voldaan aan de huidige manier van werken.

5 Overige informatie

5.1 Archeologische resten

5.2 Milieu

5.1 Archeologische resten

Hoewel op grond van de huidige kennis niet aangenomen wordt dat zich in het ontgrondingsgebied archeologische waarden bevinden, is het nooit volledig uit te sluiten dat tijdens het grondverzet een archeologische toevalsvondst wordt gedaan. Bij het aantreffen van archeologische resten en toevalsvondsten of waarneming tijdens de realisatie van het project, moet de uitvoerende aannemer de werkzaamheden onderbreken en de toevalsvondst of waarneming direct melden bij onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, zijnde de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE), overeenkomstig de meldplicht van archeologische toevalsvondsten als bedoeld in

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

12 van 16

artikel 5.10 van de Erfgoedwet). Daarnaast stellen wij het op prijs als gelijktijdig de toevalsvondst(en) of waarnemingen bij ons gemeld worden.

5.2 Milieu

Voor de milieugevolgen en overlast als gevolg van een ontgrondingsactiviteit is in nagenoeg alle gevallen een Omgevingsvergunning Milieu vereist. Ook bij onderhavige ontgroning is mogelijk sprake is van een vergunningplicht. Door deze vergunningplicht zijn dergelijke milieugevolgen en overlast als gevolg van de ontgroning die betrekking hebben op de winning en afvoer van specie (geluid/trilling/stof e.d.), geen bij de ontgroning betrokken belang en worden als zodanig niet in onze vergunning meegewogen. Indien de bescherming van deze belangen door andere specifieke wettelijke regelingen wordt voorzien treedt de Ontgrondingenwet terug. De gemeente is voor deze wettelijke regeling de bevoegde instantie.

Vanwege de hercultiveringsplicht dient de ontgrondingslocatie, na het afgraven van de klei, door aanvoer van specie van elders, weer geschikt te worden gemaakt als landbouwgrond, een en ander overeenkomstig de bestemming "agrarische waarden". De specie dient te voldoen aan de eisen opgenomen in het Besluit Bodemkwaliteit. Hoewel dit Besluit directe werking heeft, nemen wij toch een daartoe strekkend voorschrift op.

6 Zienswijzen

Op ons ontwerpbesluit hebben wij 4 zienswijzen ontvangen, die wij hieronder, min of meer integraal, weergeven.

1. Gemeente Neder Betuwe

"De kleiwinning in de Willemspolder zal veel transportbewegingen met zich meebrengen.

Om te voorkomen dat gemeentelijke eigendommen kapot worden gereden moet er aan een aantal eisen voldaan worden:

- Transportbewegingen worden vooraf bekend gemaakt bij de gemeente en indien nodig zal een verkeersplan aangeleverd worden;
- Er zal een o-meting gedaan worden (in overleg met de gemeente);
- De wegen waar de transportbewegingen op plaatsvinden moeten te allen tijden veilig bereikbaar zijn voor alle verkeersdeelnemers;
- Bij veel klei op de rijbaan zal er geveegd moeten worden;
- Tussentijdse schademeldingen die door Wienerberger veroorzaakt zijn moeten ook binnen 24 uur door hen opgelost worden (ter goedkeuring van de gemeente);
- Na afronding van de werkzaamheden zal de weg naar de o fase worden hersteld De kosten van deze werkzaamheden worden gedragen door Wienerberger."

2. Zienswijze 2

"Dit jaar is in april daadwerkelijk begonnen met het ontgronden van de betreffende percelen. Er is in korte tijd een aanzienlijke hoeveelheid klei afgegraven. Het transport van deze grondstof ging met volle vrachtauto's over de Waardweg en Prins Willemweg. Lege vrachtauto's reden over de Waalbandijk, Buitenwaardweg en Waardweg. Alle genoemde wegen liggen in het dorp

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

13 van 16

Echteld. Het zware transport heeft erin geresulteerd dat de Waardweg kapot gereden is: gaten in en schade aan het wegdek en extreme spoorvorming van het wegdek. Het leverde een zeer gevaarlijke situatie op. De gemeente Neder-Betuwe heeft toen een verkeersbesluit genomen om van de Waardweg een weggedeelte af te sluiten voor het verkeer. Alleen werk- en bestemmingsverkeer hebben toegang. Tegen dit verkeersbesluit hebben we bezwaar aangetekend. Omdat wij grond in eigendom en/of in gebruik hebben liggende aan de Waardweg en de aangrenzende Melkweg willen wij deze percelen op een normale wijze kunnen bereiken. Daarover hebben wij bij B en W van de gemeente Neder-Betuwe vanaf juli 2021 diverse malen contact gezocht. De verschillende mails, telefoontjes en mondeling overleg hebben erin geresulteerd dat aan de weg niets is veranderd. De grondtransporteurs kunnen ongehinderd hun werkzaamheden vervolgen. Het wegdek is tot nog toe niet hersteld en toekomstig zwaar transport zal deze toestand alleen maar verergeren. We vrezen dat percelen voor ons in de toekomst nauwelijks te bereiken zijn.

In de huidige en de nieuwe vergunning zijn er geen specifieke eisen gesteld aan de afvoer van klei en de aanvoer van specie. Er is wel een algemene voorwaarde gesteld dat de vergunninghouder geen schade mag toebrengen aan derden. Ook is er een bedrag van f 10000,- opgenomen als zekerheidsstelling. Maar om de huidige schade te herstellen is dit bedrag verre van toereikend. Wij geven u mee om in de nieuwe vergunning voorwaarden te stellen aan de aan- en afvoer van grondstoffen. Wordt er weer gebruik gemaakt van de Waardweg en de Prins Willemweg? Mag de vergunninghouder nog gebruik maken van deze wegen gezien de huidige ervaringen? Gaat de vergunninghouder een eigen afvoerweg creëren via hun eigen grond? Hoe wordt er voor zorg gedragen dat tijdens de lange vergunningsperiode de betreffende wegen goed berijdbaar blijven.? Is het huidige bedrag voor zekerheidsstelling passend bij de risico's van schade aan de wegen? Moet de algemene voorwaarde "van schade aan derden toegebracht" niet nader worden gespecificeerd en aangevuld? B.v. bij het niet herstellen van schade vergunning intrekken.

Wij hopen dat we onze percelen nu en in de toekomst op een normale wijze kunnen bereiken via een openbare Waardweg en Melkweg.

Ik schrijf hier bewust "wij" want naast onze familie worden ook andere belanghebbenden getroffen door de situatie van de wegen in de Willemspolder. Daarover heb ik met hen vaak contact gehad."

3. Zienswijze 3

"Onze zienswijze is dat wij u vragen de vergunningverlening op te schorten. De reden hiervoor is de afvoer en aanvoer van de specie. De Waardweg is niet meer toegankelijk voor normaal verkeer. Wij hebben de Gemeente Neder Betuwe als wegbeheerder van de Waardweg verzocht deze weg te herstellen.

De gemeente heeft op 26-08-2021 een tijdelijk verkeersbesluit genomen voor afsluiting van een deel van de Waardweg gepubliceerd in het Gemeente blad 2021 onder nr 289309.

De oorzaak van deze afsluiting is het intensieve transport van afvoer en aanvoer van specie [klei] over een grotere afstand van deze Waardweg die daar niet voor geschikt is door de vergunninghouder Wienerberger Steenfabrieken. Deze weg was in het verleden een B weg met een toegestane asdruk van 2.2 ton.

Wij en meerdere belanghebbende, gebruikers en eigenaren van gronden in de Willemspolder kunnen niet op een verantwoorde wijze gebruik maken van deze weg voor ontsluiting van deze percelen.

De Waardweg is ook aangewezen voor enkele fietsroutes De omleiding via de Waalbandijk

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

14 van 16

is geen oplossing het wegdek ligt een stuk hoger dan de berm. Deze situatie is gevaarlijk bij tegemoetkomend verkeer. Tevens vindt er binnenkort een dijkverzwaring plaats welke een afsluiting tot gevolg heeft.

Bij de Gemeente Neder Betuwe is bezwaar gemaakt op 15-09-2021 tegen dit besluit en deze heeft tot op heden hier nog niet op gereageerd.

In uw ontwerpbesluit heeft u het volgende artikel 1.12 opgenomen. De houders zijn verplicht de redelijkerwijs mogelijke maatregelen te nemen teneinde te voorkomen dat het vergunningverlenend orgaan, dan wel derden tengevolge van het gebruik van de vergunning schade lijden.

Wij hebben tevens de Gemeente verzocht in overleg te treden met de vergunninghouder over herstel van deze weg.”

4. Waterschap Rivierenland

“Naar aanleiding van de aanvraag tot verlenging van de ontgrondingsvergunning is voorafgaand aan de publicatie van uw ontwerpbesluit overleg gevoerd tussen uw college, de aanvrager en Waterschap Rivierenland. In uw ontwerpbesluit heeft u opgenomen dat er overeenstemming is over de voorgenomen ontgronding onder voorschriften en randvoorwaarden. Deze voorschriften en randvoorwaarden zijn verwoord in een tabel die onderdeel uitmaakt van het besluit.

De voorschriften en randvoorwaarden in de tabel zijn gericht op behoud van voldoende voorland met voldoende weerstand. Dit voorkomt het moeten opnemen van een pipingvoorziening in de dijkversterking. De kosten van deze voorziening worden geschat op € 2 à 3 miljoen. Daarnaast is het plaatsen van een pipingvoorziening ook minder duurzaam. U zult begrijpen dat het waterschap er veel aan gelegen is om de noodzaak tot een pipingscherm te voorkomen.

In tegenstelling met wat in uw besluit staat zijn we met Wienerberger nog volop in overleg. De pipingmaatregel kan namelijk ook achterwege blijven als bij de hercultivering voldoende maatregelen worden genomen. Met Wienerberger B.V. voeren wij momenteel onder andere gesprekken over het materiaal dat bij de hercultivering wordt toegepast. Hierbij is het uitgangspunt dat er voldoende weerstand zal zijn in de toekomstige situatie en dat een voldoende robuuste laag wordt aangebracht. Hierbij kunt u denken aan het aanbrengen van ca. 50 cm bepaalde klei die op de juiste wijze wordt aangebracht. Op dit moment brengen we de consequenties en kosten voor de verschillende varianten samen met Wienerberger in beeld.

Of en in welke mate dit leidt tot aanpassing van voorschriften en randvoorwaarden zoals gesteld in de genoemde tabel kan op dit moment niet worden aangegeven.

Graag wil ik u vragen rekening te houden met onze zienswijze. Daarbij wil ik benadrukken dat de overleggen constructief verlopen en er een gezamenlijke bereidheid is om de maatschappelijke kosten niet onnodig te hoeven maken.”

Onze reactie op de zienswijzen 1 tot en met 3:

Wij constateren dat de zienswijzen 1 tot en met 3 min of meer van dezelfde orde zijn. Zij hebben betrekking op de toename van het aantal transportbewegingen op de Waardweg (grenzend aan de ontgrondingslocatie) en de daarop aansluitende wegen in verband met de afvoer per vrachtauto van de gewonnen klei. In het bijzonder wordt gevreesd dat dit leidt tot schade aan deze wegen en bermen, tot verkeersonveilige situaties en tot een moeilijke bereikbaarheid van langs deze wegen gelegen (landbouw)percelen.

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

15 van 16

Wij merken hierover het volgende op.

De Ontgrondingenwet biedt een algemeen afwegingskader voor bij de ontgroning betrokken belangen. Deze wet dient evenwel terug te treden voor zover in de bescherming van bij de ontgroning betrokken belangen door specifieke wettelijke regelingen wordt voorzien. In de zienswijzen naar voren gebrachte mogelijke gevolgen van de uitvoering van de ontgroning i.c. schade aan de Waardweg en andere wegen, het veroorzaken van verkeersonveilige situaties en het belemmeren van de bereikbaarheid van (landbouw)percelen hebben een regeling gevonden in andere wet- en regelgeving, zoals de Wegenwet, de Wegenverkeerswet en het Burgerlijk Wetboek. Om deze reden kunnen deze aspecten in de procedure voor de wijziging van de ontgrondingsvergunning niet aan de orde komen. Een ontgrondingsvergunning c.q. een wijziging daarvan is niet het geëigende instrument om voorschriften hierover op te nemen.

Wij tekenen hierbij nog uitdrukkelijk aan dat de gevreesde schade, verkeersonveiligheid en onbereikbaarheid niet het gevolg kan zijn van het onderhavige besluit, omdat dit slechts ziet op de verlenging van de termijn waarbinnen de al onherroepelijk vergunde ontgrondings- en hercultiveringsactiviteiten moeten worden uitgevoerd.

Overigens hebben wij geconstateerd dat vergunninghouder reeds een zodanige rijroute heeft ingesteld, dat vrachtverkeer voor het kleitransport elkaar niet kruist. Op het traject van de Waardweg is ook op een paar plaatsen een passeerplek aangelegd. Hierdoor wordt de verkeersoverlast al beperkt.

Wij merken hierbij nog op dat de gemeente Neder Betuwe over de verlenging van de ontgrondingsvergunning desgevraagd per mail van 28 juli 2021 ons van advies heeft voorzien. Daarin is gevraagd of de ontgroning past binnen het vigerende bestemmingsplan, dan wel of zij haar planologische medewerking willen verlenen, dan wel anderszins bezwaren hebben tegen het verlengen van de vergunning. De gemeente heeft aangegeven dat het bestemmingsplan het verlengen van de ontgrondingsvergunning niet in de weg staat en dat er geen nieuw bestemmingsplan voor dit gebied in voorbereiding is, noch dat er een voorbereidingsbesluit of beheersverordening geldt.

Wij merken verder nog op dat de in de (oorspronkelijke) ontgrondingsvergunning opgenomen verplichting (voorschrift 1.13) tot het stellen van financiële zekerheid in de vorm van een bankgarantie enkel is bedoeld voor de nakoming van de in de ontgrondingsvergunning opgenomen verplichtingen en niet voor het vergoeden van mogelijke schade aan wegen e.d.

De zienswijzen 1 tot en met 3 geven geen aanleiding om ons besluit te wijzigen.

Reactie op de zienswijze 4

Wij zijn van mening dat door middel van de voorschriften opgenomen in dit besluit in voldoende mate tegemoet wordt gekomen aan en rekening wordt gehouden met de belangen van het Waterschap voor wat betreft instandhouding en bescherming van de Waalbandijk, zijnde een primaire waterkering.

Wij constateren dat vergunninghouder eveneens over een vergunning op grond van de Waterwet dient te beschikken. Deze vergunning wordt verleend door het waterschap, die hieraan

Datum

17 december 2021

Zaaknummer

2009-002198

Blad

16 van 16

voorschriften kan verbinden om de belangen die gediend zijn met de instandhouding en bescherming van de waterkering, optimaal te beschermen.

Om tegemoet te komen aan de zienswijze van het Waterschap hebben wij in ons besluit vergunninghouder er op gewezen dat van de ontgrondingsvergunning alleen gebruik mag worden gemaakt indien en voor zover hij daarvoor beschikt over de vereiste vergunning op grond van de Waterwet.

Wij hebben op grond van zienswijze 4 het besluit gewijzigd door middel van het toevoegen van voorschrift 1.18 aan deze vergunning.

7 Juridische grondslagen

Voor dit besluit gelden:

- Ontgrondingenwet, artikel 3 lid 1, artikel 8, lid 2 en 3, artikel 10, lid 1 en lid 4
- Algemene wet bestuursrecht, afdeling 3.4
- Wet milieubeheer, afdeling 13.2